

10529

कच्च्या कामासाठी जागा / **SPACE FOR ROUGH WORK**

1. भारतातील पहिले कृषी निर्यात सुविधा केंद्र महाराष्ट्रात स्थापन झाले, कारण
- अ. ते कांद्याच्या सर्वात मोठ्या उत्पादकांपैकी एक आहे.
ब. ते डाळीच्या उत्पादनात आघाडीवर आहे.
क. ते भारतातील सोयाबीन व ऊसाचे सर्वात मोठे उत्पादक राज्य आहे.

- (1) फक्त अ, ब (2) फक्त ब, क
(3) फक्त अ, क (4) वरीलपैकी सर्व

India's first Agriculture Export Facilitation Centre is established in Maharashtra, because

- A. It is one of the largest producer of onions.
B. It is leading producer in pulses.
C. It is largest producer State of Soyabean and Sugar cane in India.

- (1) Only A, B (2) Only B, C
(3) Only A, C (4) All of the above

2. कोंकण रेल्वे कॉर्पोरेशनने आपल्या संपूर्ण _____ किलोमीटर मार्गाचे विद्युतीकरण पूर्ण केले आहे, जो महाराष्ट्रातील रोहा ते कर्नाटकातील ठोकूर पर्यंत पसरला आहे.

- (1) ६४१ (2) ७४१
(3) ७११ (4) ६११

The Konkan Railway Corporation has finished electrification of its entire _____ kilometer route that stretches from Roha, Maharashtra to Thokur, Karnataka.

- (1) 641 (2) 741
(3) 711 (4) 611

3. नाटो सायबर संरक्षण गटात सामील होणारा पहिला आशियाई देश कोणता आहे ?

- (1) भारत (2) दक्षिण कोरिया
(3) जपान (4) तैवान

Which country is the First Asian Country to join NATO Cyber Defence Group ?

- (1) India (2) South Korea
(3) Japan (4) Taiwan

4. जगदिप धनखड यांच्याबाबत खालीलपैकी काय खरे नाही ?
- (1) ते २०१९ मध्ये पश्चिम बंगालचे राज्यपाल होते.
 - (2) त्यांनी १९८९ मध्ये झुंझुनूमधून लोकसभेची निवडणूक जिंकली होती.
 - (3) त्यांनी २००१ मध्ये भारतीय जनता पक्षात प्रवेश घेतला.
 - (4) त्यांची भारताचे १४ वे उप-राष्ट्रपती म्हणून निवड झाली.

Which of the following is not true about Jagdip Dhankhad ?

- (1) He was a Governor of West Bengal in 2019.
- (2) He won Lok Sabha election in 1989 from Zunzunoo.
- (3) He joined Bhartiya Janta Party in 2001.
- (4) He is elected as a 14th Vice-President of India.

-
5. सन २०२१ – २०२२ चा महाराष्ट्र पोलीस खात्यामधील 'आदर्श प्रशिक्षक पुरस्कार' कोणाला प्राप्त झाला आहे ?

- अ. हर्षवर्धन बारवे
 - ब. निता मिसाळ
 - क. प्रविण खैरनार
 - ड. शार्दुल ताटवे
- (1) फक्त ब, क, ड
 - (2) फक्त अ, ब, ड
 - (3) फक्त अ, क, ड
 - (4) फक्त अ, ब, क

Who has received the 'Ideal Trainer Award' of Maharashtra Police Department for the year 2021 – 2022 ?

- A. Harshawardhan Barwe
 - B. Neeta Misal
 - C. Pravin Khairnar
 - D. Shardul Tatwe
- (1) Only B, C, D
 - (2) Only A, B, D
 - (3) Only A, C, D
 - (4) Only A, B, C

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

6. इंग्लंडच्या माजी पंतप्रधान लिझ ट्रस ह्या कोणत्या राजकीय पक्षाच्या नेत्या आहेत ?

- (1) कॉन्झर्व्हेटिव पार्टी
- (2) लेबर पार्टी
- (3) स्कॉटिश नॅशनल पार्टी
- (4) लिबरल डेमोक्रेटिक पार्टी

Former Prime Minister of England Liz Truss is a leader of which Political Party ?

- (1) Conservative Party
- (2) Labour Party
- (3) Scottish National Party
- (4) Liberal Democratic Party

7. पृथ्वी – II या कमी पल्ल्याच्या बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्राची _____ २०२२ रोजी _____ इथल्या एकात्मिक प्रक्षेपण चाचणी केंद्रातून यशस्वी चाचणी करण्यात आली.

- (1) जून १५, चांदीपुर, ओडिसा
- (2) जून १७, चांदीपुर, ओडिसा
- (3) जून १५, सतिश धवन अंतराळ केंद्र, श्रीहरीकोटा
- (4) जून १७, सतिश धवन अंतराळ केंद्र, श्रीहरीकोटा

A successful test launch of a short range ballistic missile, Prithvi II was carried out on _____ 2022 from Integrated Test Range, _____.

- (1) June 15, Chandipur, Odisha
- (2) June 17, Chandipur, Odisha
- (3) June 15, Satish Dhawan Space Centre, Shriharikota
- (4) June 17, Satish Dhawan Space Centre, Shriharikota

8. योग्य कथन/ने ओळखा.

- अ. पुणे येथे 'विज्ञान अविष्कार शहर' उभारण्याच्या प्रस्तावाला महाराष्ट्र मंत्रिमंडळाने २०२१ मध्ये मंजुरी दिली आहे.
- ब. बाळासाहेब ठाकरे विज्ञान अविष्कार शहर नावाच्या प्रकल्पाचा उद्देश महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक वृत्ति वाढविणे हा आहे.

- (1) फक्त अ
(2) फक्त ब
(3) अ व ब दोन्ही
(4) वरीलपैकी नाही

Select the correct statement/s.

- A. The Maharashtra Cabinet has approved a proposal to set up a 'Science Invention City' in Pune in 2021.
- B. The project, named Balasaheb Thakre Science Invention City, aims to promote scientific temper among students in Maharashtra.

- (1) Only A
(2) Only B
(3) Both A and B
(4) None of the above

9. सागरी सुरक्षा मजबूत करण्यासाठी भारताने २०२२ मध्ये कोणत्या देशाला डॉर्नियर-२२८ विमान भेट दिले ?

- (1) बांग्लादेश
(2) श्रीलंका
(3) भूतान
(4) मालदीव

To which country did India in 2022 gift Dornier – 228 Aircraft to strengthen maritime security ?

- (1) Bangladesh
(2) Sri Lanka
(3) Bhutan
(4) Maldives

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

10. दक्षिण भारतामध्ये कोविड – १९ सह खालीलपैकी कोणते विषाणू आढळून आलेत ?

अ. ZVD

ब. NiVD

क. ब्लॅक फिवर

(1) फक्त अ, ब

(2) फक्त ब, क

(3) फक्त अ, क

(4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following viruses are found along with COVID-19 in South India ?

A. ZVD

B. NiVD

C. Black fever

(1) Only A, B

(2) Only B, C

(3) Only A, C

(4) All of the above

11. तिकीटाच्या रांगेत उभ्या असलेल्या जयच्या मागे 17 व्यक्ती आणि पुढे 21 व्यक्ती आहेत, तर शेवटून नवव्या व्यक्तीचा पुढून क्रमांक किती ?

(1) 30

(2) 28

(3) 31

(4) 29

17 people are behind and 21 people are ahead of Jay who is standing in the ticket queue, then what is the number of a person from front who is at 9th place from last ?

(1) 30

(2) 28

(3) 31

(4) 29

12. एका सांकेतिक लिपित सबळ = ⊗□△ आणि बदक = □卐☆ असे लिहितात, तर त्याच लिपित 'सदन' हा शब्द कसा लिहिला जाईल ?

(1) ⊗卐△

(2) ⊗卐☆

(3) ☆卐○

(4) ⊗卐○

In one code language the words are written as सबळ = ⊗□△ and बदक = □卐☆, how the word 'सदन' will be written in same code language ?

(1) ⊗卐△

(2) ⊗卐☆

(3) ☆卐○

(4) ⊗卐○

15. एका व्यक्तीची ओळख करून देताना भूमी म्हणाली, “हा माझ्या आईच्या आईचा एक मुलगा आहे,” भूमी त्या व्यक्तीची कोण लागते ?

- (1) बहीण
- (2) मावशी
- (3) भाची
- (4) मुलगी

Introducing a man, Bhumi said, “He is the only son of the mother of my mother.”
How Bhumi is related to the man ?

- (1) Sister
- (2) Maternal aunt
- (3) Niece
- (4) Daughter

16. खालील दिन क्रमाने लावल्यास मधोमध कोणता दिन येईल ?

जागतिक लोकसंख्या दिन, महिला मुक्ती दिन, जागतिक अंध-सहायता दिन, नागरी संरक्षण दिन, शिक्षक दिन

- (1) महिला मुक्ती दिन
- (2) जागतिक लोकसंख्या दिन
- (3) शिक्षक दिन
- (4) नागरी संरक्षण दिन

If following days are written sequentially, which day will come at center ?

Global Population Day, Women Liberation Day, Global Blind-aid Day,
Civil Defence Day, Teachers Day

- (1) Women Liberation Day
- (2) Global Population Day
- (3) Teachers Day
- (4) Civil Defence Day

17. खालील प्रश्नात 2 विधाने व 2 अनुमाने दिली आहेत.

विधाने : 1. सर्व झोपड्या बंगले आहेत.

2. एकही बंगला तंबू नाही.

अनुमाने : A. एकही झोपडी तंबू नाही.

B. सर्व झोपड्या बंगले असू शकतात.

यापैकी कोणते अनुमान/अनुमाने सत्य आहे/आहेत ?

- (1) फक्त अनुमान A सत्य आहे
- (2) फक्त अनुमान B सत्य आहे
- (3) दोन्ही अनुमाने A व B सत्य आहेत
- (4) दोन्ही अनुमाने A व B असत्य आहेत

In following question, 2 statements and 2 conclusions are given.

Statements : 1. All huts are bungalows.

2. Not a single bungalow is tent.

Conclusions : A. Not a single hut is tent.

B. All huts may be bungalows.

Which conclusion/conclusions is/are true ?

- (1) Only conclusion A is true
- (2) Only conclusion B is true
- (3) Both conclusions A and B are true
- (4) Both conclusions A and B are not true

18. 'अ', 'ब' आणि 'क' या तीन पाईपने एक पाण्याची टाकी २० तासात भरते. 'क' ची गती ही 'ब' पेक्षा दुप्पट आहे आणि 'ब' ची गती 'अ' पेक्षा तिप्पट आहे, तर फक्त 'अ' पाईपने ती पाण्याची टाकी किती वेळात भरेल ?

(1) २०० तास	(2) २०५ तास
(3) ३५२ तास	(4) ४०० तास

A cistern fills in 20 hours by three pipes A, B, C. The pipe C is twice fast as B and B is thrice fast as A. How much time will pipe A alone take to fill the tank ?

(1) 200 hrs	(2) 205 hrs
(3) 352 hrs	(4) 400 hrs

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

19. सहा विधानांखाली एकत्रित केलेल्या तिघांचे चार गट दिले आहेत. तार्किकरीत्या संबंधित क्रमबद्ध संच निवडा.

- ज्या सर्वजणी चांगला स्वयंपाक बनवतात, त्या आया आहेत.
- जे सर्वजण चांगला स्वयंपाक बनवतात, ते पुरुष नाहीत.
- काही पुरुष चांगला स्वयंपाक बनवत नाहीत.
- कोणीही पुरुष आई नाही.
- जो कोणी चांगला स्वयंपाक बनवतो, तो पुरुष नाही.
- काही पुरुष आया नाहीत.

(1) d, a, b

(2) b, e, f

(3) a, c, f

(4) d, e, a

Six statements are followed by four sets of combination of three. Choose the logically related ordered set.

- All those who cook well are mothers.
- All those who cook well are not men.
- Some men do not cook well.
- No man is a mother.
- No one who cooks well is a man.
- Some men are not mothers.

(1) d, a, b

(2) b, e, f

(3) a, c, f

(4) d, e, a

20. जर PRINCE = 689435, तर 718454 ही संख्या कोणता शब्द दर्शविते ?

- QURDEN
- GARNDE
- GPRDEN
- QARNDE

If PRINCE = 689435, then which word is shown by the number 718454 ?

- QURDEN
- GARNDE
- GPRDEN
- QARNDE

21. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या अनुच्छेदानुसार भारतीय राज्याचे धर्मनिरपेक्ष स्वरूप प्रकट होते ?

अ. अनुच्छेद १५	ब. अनुच्छेद २५
क. अनुच्छेद ४४	ड. अनुच्छेद ४०
(1) फक्त अ, ब, ड	(2) फक्त ब, क, ड
(3) फक्त अ, क, ड	(4) फक्त अ, ब, क

Which of the following Articles of the Constitution of India reveal the secular character of Indian State ?

A. Article 15	B. Article 25
C. Article 44	D. Article 40
(1) Only A, B, D	(2) Only B, C, D
(3) Only A, C, D	(4) Only A, B, C

22. खाली दिलेल्या विधानसभांपैकी कोणत्या विधानसभेची सभासद संख्या सर्वात कमी आहे ?

(1) दिल्ली विधानसभा	(2) गोवा विधानसभा
(3) मिझोराम विधानसभा	(4) सिक्कीम विधानसभा

Which of the following Legislative Assemblies has the smallest number of members ?

(1) Delhi Legislative Assembly	(2) Goa Legislative Assembly
(3) Mizoram Legislative Assembly	(4) Sikkim Legislative Assembly

23. संविधान सभेबाबत खालीलपैकी योग्य कथन/ने ओळखा.

- अ. संविधान सभेची निवडणूक जुलै-ऑगस्ट १९४६ मध्ये संपन्न झाली.
ब. संविधान सभेमध्ये भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस ने २०८ जागा जिंकल्या व मुस्लिम लिग ने ७३ जागा प्राप्त केल्या.

(1) फक्त अ	(2) फक्त ब
(3) अ व ब दोन्ही	(4) वरीलपैकी नाही

Select the correct statement/s from the following about Constituent Assembly.

- A. The elections to the Constituent Assembly were held in July-August 1946.
B. The Indian National Congress won 208 seats and Muslim League got 73 seats in Constituent Assembly.

(1) Only A	(2) Only B
(3) Both A and B	(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

24. यादी-१ ला यादी-२ शी जुळवा आणि खालील कोड वापरून योग्य उत्तर निवडा.

यादी - १ (संविधान सभा समिती)	यादी - २ (अध्यक्ष)
अ. सुकाणू समिती	i. सरदार बल्लभभाई पटेल
ब. मूलभूत हक्क उपसमिती	ii. डॉ. राजेंद्र प्रसाद
क. केंद्रीय घटना समिती	iii. जे.बी. कृपलानी
ड. प्रांतीय घटना समिती	iv. जवाहरलाल नेहरू

कोड :

	अ	ब	क	ड
(1)	ii	iii	iv	i
(2)	i	iv	iii	ii
(3)	ii	iv	iii	i
(4)	i	iii	iv	ii

Match List - 1 with List - 2 and select the correct answer using the codes given below.

List - 1 (Constituent Assembly Committee)	List - 2 (Chairman)
A. Steering Committee	i. Sardar Vallabhbhai Patel
B. Fundamental Rights Sub-committee	ii. Dr. Rajendra Prasad
C. Union Constitution Committee	iii. J.B. Kriplani
D. Provincial Constitution Committee	iv. Jawaharlal Nehru

Codes :

	A	B	C	D
(1)	ii	iii	iv	i
(2)	i	iv	iii	ii
(3)	ii	iv	iii	i
(4)	i	iii	iv	ii

25. कोणत्यावर्षी भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस ने प्रथमच संविधान सभेची मागणी केली ?

(1) १९३७	(2) १९३६
(3) १९३५	(4) १९३४

In which year, did the Indian National Congress for the first time demand a Constituent Assembly ?

(1) 1937	(2) 1936
(3) 1935	(4) 1934

26. खालीलपैकी संविधान सभेच्या कोणत्या सदस्याने अध्यक्षीय प्रणाली स्वीकारण्यास अनुकूलता दर्शविली होती ?

- (1) के. एम. मुंशी
- (2) के. संथानम
- (3) के. टी. शाह
- (4) हुमायूँ कबीर

Which of the following member of Constituent Assembly had favoured the adoption of Presidential system ?

- (1) K. M. Munshi
- (2) K. Santhanam
- (3) K. T. Shah
- (4) Humayun Kabir

27. योग्य कथन/ने ओळखा.

अ. मूलभूत कर्तव्ये ही सर्व व्यक्तिसाठी, नागरिक असो वा परदेशी व्यक्ती असो, लागू आहेत.

ब. मूलभूत कर्तव्ये ही न्यायप्रविष्ट स्वरूपाची आहेत.

(1) फक्त अ	(2) फक्त ब
(3) अ व ब दोन्ही	(4) वरीलपैकी नाही

Select the correct statement/s.

A. Fundamental Duties are extended to all persons whether citizens or foreigners.

B. Fundamental Duties are justiciable in nature.

(1) Only A	(2) Only B
(3) Both A and B	(4) None of the above

28. भारतीय राज्यघटनेचे कोणते कलम राज्याला संपूर्ण भारतीय प्रदेशात समान नागरी संहिता प्रदान करण्याचे निर्देश देते ?

(1) कलम ५१	(2) कलम ४४
(3) कलम ४०	(4) कलम १९

Which Article of the Indian Constitution directs the State to provide a Uniform Civil Code throughout Indian Territory ?

(1) Article 51	(2) Article 44
(3) Article 40	(4) Article 19

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

29. योग्य कथन/ने ओळखा.

- अ. सर बी.एन. राव यांनी शिफारस केली की, एखाद्या व्यक्तीचे हक्क न्यायप्रविष्ट व गैरन्यायप्रविष्ट अशा दोन श्रेणीमध्ये विभागले जावे.
- ब. मसुदा समितीने शिफारस स्वीकारल्या. मूलभूत अधिकार हे न्यायप्रविष्ट स्वरूपाचे आणि निर्देशक तत्वे जे गैर-न्यायप्रविष्ट स्वरूपाचे आहेत, संविधानाच्या भाग ३ व भाग ४ मध्ये अनुक्रमे समाविष्ट करण्यात आली.
- (1) फक्त अ (2) फक्त ब
(3) अ व ब दोन्ही (4) वरीलपैकी नाही

Select the correct statement/s.

- A. Sir B.N. Rau, recommended that rights of an individual should be divided into two categories justiciable and non-justiciable.
- B. Drafting Committee accepted the recommendation. The Fundamental Rights which are justiciable in nature, Directive Principle, which are non-justiciable are incorporated in Part III and Part IV of the Constitution respectively.
- (1) Only A (2) Only B
(3) Both A and B (4) None of the above

30. भारतीय राज्यघटनेच्या कलम १६३ मध्ये खालीलपैकी कशाचा उल्लेख आहे ?

- (1) प्रत्येक राज्यासाठी एक राज्यपाल असेल
(2) राज्यपालांना त्यांच्या कार्यात मदत करण्यासाठी आणि सल्ला देण्यासाठी मुख्यमंत्री प्रमुखपदी असलेली मंत्रिपरिषद असेल
(3) राज्याचे कार्यकारी अधिकार राज्यपालांमध्ये निहित असतील
(4) राज्यपालांद्वारे मुख्यमंत्र्यांची नियुक्ती केली जाईल आणि इतर मंत्री राज्यपालांकडून मुख्यमंत्र्यांच्या सल्ल्यानुसार नियुक्त केले जातील.

Which of the following is mentioned in Article 163 of the Indian Constitution ?

- (1) There shall be a Governor for each State
(2) There shall be a Council of Ministers with the Chief Minister at the head to aid and advise the Governor
(3) The executive power of the State shall be vested in the Governor
(4) The Chief Minister shall be appointed by the Governor and the other ministers shall be appointed by the Governor on the advice of the Chief Minister.

31. केन्द्रीय माहिती आयोगाला माहितीचा अधिकार अधिनियमाच्या कलम १८ अंतर्गत चौकशी करताना
- अ. दिवाणी न्यायालयाप्रमाणे, व्यक्तिला शपथेवर लेखी साक्षीपुरावा देण्यास भाग पाडता येणार नाही.
ब. दिवाणी न्यायालयाप्रमाणे, व्यक्तिला शपथेवर लेखी साक्षीपुरावा देण्यास भाग पाडता येईल.
क. दिवाणी न्यायालयाप्रमाणे, व्यक्तीस हजर राहण्यास भाग पाडता येईल.

- (1) फक्त अ (2) फक्त क (3) फक्त ब व क (4) फक्त अ व क

The Central Information Commission while enquiring into any matter under Section 18 of RTI Act

- a. Cannot compel a person to give written evidence on oath like a civil court.
b. Can compel a person to give written evidence on oath like a civil court.
c. Can enforce the attendance of a person like a civil court.
- (1) a only (2) c only (3) b and c only (4) a and c only

32. खालीलपैकी कोणती बाब ही महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ चा उद्देश नाही ?

- अ. सार्वजनिक सेवेतील पारदर्शकता वाढवणे.
ब. सार्वजनिक सेवेची कार्यक्षमता वाढवणे.
क. न्यायालयीन प्रक्रियेचा वेग वाढवणे.

- (1) अ, ब, क (2) फक्त अ आणि ब (3) फक्त ब (4) फक्त क

Which of the following is not an objective of Maharashtra Right to Public Services Act, 2015 ?

- a. To increase transparency in public service
b. To increase efficiency of public service
c. To speed up adjudication

- (1) a, b, c (2) Only a and b (3) Only b (4) Only c

33. माहिती अधिकार अधिनियम, २००५ च्या कलम १२ अंतर्गत कोणती तरतूद आहे ?

- (1) केंद्रीय माहिती आयोग गठीत करणे
(2) राज्य माहिती आयोग गठीत करणे
(3) पदावधी व सेवेच्या शर्ती
(4) राज्य माहिती आयुक्तास पदावरून दूर करणे

What is the provision under Section 12 of R.T.I. Act, 2005 ?

- (1) Constitution of Central Information Commission
(2) Constitution of State Information Commission
(3) Term of office and condition of service
(4) Removal of State Information Commissioner

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

34. माहिती अधिकार कायदा, २००५ शी संबंधित खालील विधाने विचारात घ्या.

- अ. या कायदांतर्गत केलेल्या कोणत्याही आदेशाच्या संदर्भात कोणताही खटला, अर्ज किंवा इतर कार्यवाही कोणतेही न्यायालय विचारात घेणार नाही.
- ब. या कायदाखालील अपील व्यतिरिक्त असा कोणताही आदेश प्रश्नास्पद करता येणार नाही.
- क. लोकशाहीला निरंकुश नागरिक आणि माहितीची प्रसिद्धता आवश्यक आहे जी त्याच्या कार्यासाठी आवश्यक आहे आणि भ्रष्टाचाराला आवर घालण्यासाठी आणि सरकार आणि त्यांच्या यंत्रणाना शासित लोकांना जबाबदार धरण्यासाठी आवश्यक आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे ?

- (1) फक्त अ (2) फक्त ब
(3) फक्त अ आणि क (4) फक्त अ आणि ब

Consider the following statements related to the RTI Act, 2005.

- a. No court shall entertain any suit, application or other proceedings in respect of any order made under this Act.
- b. No such order shall be called in question otherwise than by way of an appeal under this Act.
- c. Democracy requires an autocratic citizenry and famous of information which are vital to its functioning and also to contain corruption and to hold Governments and their instrumentalities accountable to the governed.

Which of the above statement(s) is true ?

- (1) Only a (2) Only b
(3) Only a and c (4) Only a and b

35. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ चा कलम ९(१) अंतर्गत अपवादात्मक प्रकरणी प्रथम अपील प्राधिकारी जास्तीत जास्त _____ दिवसांच्या आंत प्रथम अपील दाखल करून घेऊ शकतो.

- (1) ६० दिवस
(2) ४५ दिवस
(3) ९० दिवस
(4) अशी कोणतीही तरतूद या कायदात नाही

Under Section 9(1) of the Maharashtra Right to Public Service Act, 2015

in exceptional cases first appeal can be admitted within maximum _____ days by the first appellate authority.

- (1) 60 days
(2) 45 days
(3) 90 days
(4) No such provision is there in the Act

36. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ मधील कलम _____ मध्ये महाराष्ट्र राज्य सेवा हक्क आयोग गठीत करण्याची तरतुद दिलेली आहे.

- (1) कलम ११ (2) कलम १२
(3) कलम १४ (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Under Section _____ of the Maharashtra Right to Public Services Act, 2015 the provision regarding Constitution of Maharashtra State Right to Service Commission is given.

- (1) Section 11 (2) Section 12
(3) Section 14 (4) None of the above

37. माहितीचा अधिकार, २००५ च्या अनुषंगाने खालील विधानांचे अवलोकन करा.

विधान I : माहितीचा अधिकार कायदा २००५ ची दुसरी अनुसूची राज्यसरकारच्या अंतर्गत असलेल्या आस्थापनांशी संबंधित आहे.

विधान II : 'आसाम रायफल्स' ही संघटना माहितीचा अधिकार कायदांच्या द्वितीय अनुसूची अंतर्गत येते.

- (1) विधान I बरोबर; II चूक (2) विधान II बरोबर; I चूक
(3) दोन्ही विधाने बरोबर (4) दोन्ही विधाने चूक

Observe the following statements in view of RTI, 2005.

Statement I : Second schedule of Right to Information Act, 2005 deals with establishments under State Government.

Statement II : Organisation 'Assam Rifles' comes under the purview of second Schedule of RTI Act.

- (1) Statement I correct; II incorrect (2) Statement II correct; I incorrect
(3) Both statements are correct (4) Both statements are incorrect

38. माहिती अधिकार कायदा, २००५ चे कलम ११ कशा बदल आहे ?

- (1) प्रथम हस्ते द्यावयाची माहिती
(2) तोंडी माहिती
(3) त्रयस्थ व्यक्तीशी संबंधित माहिती
(4) गोपनीय माहिती

What does Section 11 of the RTI Act, 2005 provides for ?

- (1) First hand information
(2) Oral information
(3) Third-party information
(4) Confidential information

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

39. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ अंतर्गत जर अर्ज कलम ५ च्या उपकलम (२) नुसार फेटाळला गेला असल्यास, अपिलाची तरतुद आहे का ?

- (1) नाही
- (2) या तरतुदी अंतर्गत फेटाळला गेला असल्यास अपिलाची तरतुद नाही
- (3) होय
- (4) वरीलपैकी एकही नाही

Is there provision of appeal under Maharashtra Right to Public Service Act, 2015 whose application is rejected under Sub-Section (2) of Section 5 ?

- (1) No
- (2) There is no provision of appeal if it is rejected under the provision
- (3) Yes
- (4) None of the above

40. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या दृष्टीने खालील विधानांचे निरीक्षण करा.

विधान I : या कायद्याच्या कलम 20 अंतर्गत पात्र व्यक्तीकडून विविध कागदपत्रे सादर करण्याची मागणी कमी करण्यासाठी सर्व सार्वजनिक अधिकारी वेळोवेळी प्रभावी पावले उचलू शकतात.

विधान II : अशी कागदपत्रे न्यायालयीन प्रक्रियेसाठी आयोगाकडून परवानगी मिळविण्यासाठी सादर केली जातात.

- (1) विधान I बरोबर आहे; II चुकीचे आहे.
- (2) विधान II बरोबर आहे; I चुकीचे आहे.
- (3) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत
- (4) दोन्ही विधाने चुकीची आहेत

Observe the following statements in view of Maharashtra Right to Public Service Act, 2015.

Statement I : All public authorities may take time bound effective steps to reduce the demand from an eligible person to submit various documents under Section 20 of this Act.

Statement II : Such documents are submitted for obtaining permission from the Commission for proceeding judicial process.

- (1) Statement I is correct; II is incorrect
- (2) Statement II is correct; I is incorrect
- (3) Both statements are correct
- (4) Both statements are incorrect

41. मायक्रोसॉफ्ट एक्सेल हे खालीलपैकी कोणत्या सॉफ्टवेअर चे उदाहरण आहे ?

- (1) प्रेझेंटेशन (2) वर्ड प्रोसेसर
(3) डेस्कटॉप पब्लिशिंग (4) स्प्रेडशीट

Microsoft excel is an example of which of the following software ?

- (1) Presentation (2) Word processor
(3) Desktop publishing (4) Spreadsheet

42. 1GB बरोबर

- (1) 2^{30} बिट्स (2) 2^{30} बाईट्स (3) 2^{10} बिट्स (4) 2^{10} बाईट्स

1GB is equal to

- (1) 2^{30} bits (2) 2^{30} bytes (3) 2^{10} bits (4) 2^{10} bytes

43. _____ नेटवर्किंग आज्ञा, दुसऱ्या यंत्राशी संवाद होतो की नाही हे सांगते.

- (1) नेटशेअर (2) \$ एस एस एच
(3) पिंग (4) कनेक्ट

_____ Networking command, enables one machine to check whether it can communicate with another machine.

- (1) Netshare (2) \$ SSH
(3) Ping (4) Connect

44. खालीलपैकी हैकर्स ची भूमिका काय ?

- (1) संगणकातील महत्वाची संवेदनाशील व गोपनीय माहिती चोरणे
(2) संगणकातील डेटा ला सुरक्षित ठेवणे
(3) सुरक्षिततेसाठी संगणकाचा प्रोग्रॅम लिहिणे
(4) वरीलपैकी एकही नाही

Which of the following is the role of Hackers ?

- (1) Theft of important sensitive and confidential information from computer
(2) Protect data of computers
(3) Write a software program for security purpose
(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

45. महाराष्ट्र शासनाच्या 'इ प्रशासन' धोरणाच्या अंमलबजावणी संदर्भात सर्वात ठळक बाब कोणती ?

- (1) इ प्रशासनामध्ये इंटरनेटचा वापर
- (2) इ प्रशासनामध्ये मोबाईल फोनचा वापर
- (3) इ प्रशासनामध्ये मराठी भाषेचा वापर
- (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which is the main feature of 'e governance' implementation policy in Maharashtra ?

- (1) Use of Internet in 'e governance'
- (2) Use of Mobile phones in 'e governance'
- (3) Use of Marathi language in 'e governance'
- (4) None of the above

46. स्कूल एज्युकेशन अँड लिटरसी डिपार्टमेंट यांनी एन.आइ.सी. यांच्या मदतीने शाळा, शिक्षक आणि शाळेचे प्रशासन चालवण्यासाठी जी सिस्टीम तयार केली तिचे नाव _____ आहे.

- (1) सर्व शिक्षा वाहिनी
- (2) इ-विद्या वाहिनी
- (3) साक्षर
- (4) इ-साक्षर

School Education and Literacy Dept. with the help of NIC has developed a system for teacher, student and school management which is known as _____.

- (1) Sarva Shiksha Vahini
- (2) E-Vidya Vahini
- (3) Sakshar
- (4) E-Sakshar

47. लॅन (LAN) कार्डचे दुसरे नाव काय आहे ?

- (1) मोडेम
- (2) एन.आय.सी.
- (3) नेटवर्क कनेक्टर
- (4) इंटरनेट कार्ड

What is the other name of a LAN card ?

- (1) Modem
- (2) NIC
- (3) Network Connector
- (4) Internet Card

48. खालीलपैकी कोणती उदाहरणे रॉम व रॅम मेमरी यांना लागू होतात ?

- (1) सहाय्यक मेमरी
- (2) प्राथमिक मेमरी
- (3) दुय्यम मेमरी
- (4) प्राथमिक व दुय्यम मेमरी दोन्ही

Memories such as ROM and RAM are examples of which of the following ?

- (1) Auxiliary Memory
- (2) Primary Memory
- (3) Secondary Memory
- (4) Both Primary and Secondary Memory

49. कॉम्प्युटरच्या बोलीत WWWW म्हणजे

- (1) वर्ल्ड वाइड वेब वॉर्म (2) वर्ल्ड वाइड वेस्टर्न वर्ल्ड
(3) वर्ल्ड वाइड वेस्टर्न वेब (4) वर्ल्ड वाइड विकी वेब

WWWW in computer parlance stands for

- (1) World Wide Web Worm (2) World Wide Western World
(3) World Wide Western Web (4) World Wide Wiki Web

50. महाराष्ट्र शासनाने 'इ प्रशासन' सेवे साठी कोणती आंतरराष्ट्रीय मानके मान्य केली आहेत ?

- (1) यूनिकोड (2) ओपन फॉर्म फॉर्मॅट
(3) लेक्सीकॉन (4) वरीलपैकी सर्व

Which international standards have been accepted by Maharashtra Govt. for its 'e governance' policy ?

- (1) UNICODE (2) Open form format
(3) LEXICON (4) All of the above

51. हुंडाबंदी अधिनियम, १९६१ अंतर्गत हुंडा देण्याचा किंवा घेण्याचा कोणताही करार _____ असेल.

- अ. ग्राह्य ब. अग्राह्य क. बंधनकारक ड. शून्य
(1) फक्त अ बरोबर (2) फक्त ब बरोबर
(3) फक्त अ आणि क बरोबर (4) फक्त ड बरोबर

Under the Dowry Prohibition Act, 1961 agreement for giving or taking dowry to be _____.

- a. valid b. invalid c. binding d. void
(1) only a is correct (2) only b is correct
(3) only a and c are correct (4) only d is correct

52. कोणत्याही नागरिकांना, राज्यांच्या निधीद्वारे देखरेख ठेवलेल्या विहिरी, टाक्या, आंधोळीचे घाट वापरण्यास मनाई करता येणार नाही, असे भारतीय संविधानाच्या खालीलपैकी कोणत्या अनुच्छेदात म्हटले आहे ?

- (1) अनुच्छेद १४ (2) अनुच्छेद १५ (3) अनुच्छेद १६ (4) अनुच्छेद १७

Which of the following Articles of the Constitution of India, lay down that 'no citizen can be denied the use of wells, tanks and bathing ghats maintained out of State Funds' ?

- (1) Article 14 (2) Article 15 (3) Article 16 (4) Article 17

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

53. बाल विवाह प्रतिबंध कायदा कधी अस्तित्वात आला ?

- (1) 2010 (2) 2007
(3) 2008 (4) 2009

When did the Child Marriage Prohibition Act come into force ?

- (1) 2010 (2) 2007
(3) 2008 (4) 2009

54. हुंडाबंदी अधिनियमाच्या उद्देशासाठी खालीलपैकी कोणत्या अधिकाऱ्याची नेमणूक राज्य सरकार करू शकते ?

- (1) संरक्षण अधिकारी
(2) हुंडा मनाई अधिकारी
(3) हुंडा संरक्षण अधिकारी
(4) वरीलपैकी कोणी नाही

For the purposes of Dowry Prohibition Act which of the following officer can be appointed by the State Government ?

- (1) Protection Officer
(2) Dowry Prohibition Officer
(3) Dowry Protection Officer
(4) None of the above

55. भारतीय राज्यघटनेत लैंगिक समानता तत्वाचा अंतर्भाव केला आहे का ?

- अ. नाही ब. इतर कायद्यात आहे
क. होय ड. वरीलपैकी एकही नाही
(1) फक्त अ बरोबर (2) फक्त अ आणि ब बरोबर
(3) फक्त क बरोबर (4) फक्त ड बरोबर

Whether the principle of gender equality is included in the Indian Constitution ?

- a. No b. In other laws
c. Yes d. None of the above
(1) Only a is correct (2) Only a and b are correct
(3) Only c is correct (4) Only d is correct

56. खालीलपैकी कोणत्या ऐतिहासिक घटनाचे मानवी हक्क विकासात महत्वाचे योगदान आहे ?

- अ. मॅग्ना कार्टा, १२१५
ब. द बिल ऑफ राईट्स, १६८९
क. अमेरिकेचा स्वातंत्र्याचा जाहीरनामा, १७७६
ड. द राईट्स ऑफ मॅन अँड सिटिझन्स, १७८९

- (1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त क आणि ड
(3) वरीलपैकी सर्व (4) फक्त अ, ब आणि क

Which of the following historical incidents have important contribution in development of Human Rights ?

- a. Magna Carta, 1215
b. The Bill of Rights, 1689
c. American Declaration of Independence, 1776
d. The Rights of Man and Citizens, 1789

- (1) only a and b (2) only c and d
(3) all of the above (4) only a, b and c

57. आर्थिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक हक्कांचा आंतरराष्ट्रीय करारनामा कोणत्या तारखेस अंमलात आला ?

- (1) १६ डिसेंबर १९६६ (2) ३ जानेवारी १९७६
(3) १५ डिसेंबर १९८९ (4) ५ जानेवारी १९७९

On which of the following date the international covenant on Economic, Social and Cultural Rights came into force ?

- (1) 16th December 1966 (2) 3rd January 1976
(3) 15th December 1989 (4) 5th January, 1971

58. नागरी संरक्षण हक्क अधिनियम, १९५५ च्या कोणत्या कलमानुसार अस्पृश्यतेच्या कारणामुळे धार्मिक निःसमर्थता लादण्या बद्दल शिक्षेची तरतूद केली आहे ?

- (1) कलम ५ (2) कलम ३ (3) कलम ८ (4) कलम ९

Which Section of Protection of Civil Rights Act, 1955 provides the punishment for religious disabilities on the grounds of 'untouchability' ?

- (1) Section 5 (2) Section 3 (3) Section 8 (4) Section 9

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

59. संयुक्त राष्ट्र संघटनेच्या बालकांचे मानवी हक्क जाहीरनाम्यानुसार बालकाची व्याख्या :

- (1) १८ वर्षाखालील प्रत्येक पुरुष व १६ वर्षाखालील प्रत्येक महिला
- (2) २१ वर्षाखालील प्रत्येक पुरुष व १८ वर्षाखालील प्रत्येक महिला
- (3) २१ वर्षाखालील प्रत्येक व्यक्ती
- (4) १८ वर्षाखालील प्रत्येक व्यक्ती

As per U.N.O. Declaration on Children's Human Rights, definition of a child :

- (1) every male under the age of 18 yrs. and female under the age of 16 yrs.
- (2) every male under the age of 21 yrs. and female under the age of 18 yrs.
- (3) every person under the age of 21 yrs.
- (4) every person under the age of 18 yrs.

60. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम, २००५ अंतर्गत न्यायाधीश कॅम्ब्रा इन कॅमेरा कामकाज करू शकतात ?

- अ. जेव्हा न्यायाधीशांना लक्षात येईल की संबंधित खटल्याची परिस्थितीची तशी गरज आहे.
- ब. जेव्हा दाव्यातील दोन्हीपैकी एक पक्षकार ख्यात नाम आहे.
- क. जेव्हा दाव्यातील दोन्हीपैकी एका पक्षकाराची तशी इच्छा असेल.
- ड. न्यायाधीशांची तशी मर्जी असेल तर.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/त ?

- (1) फक्त अ आणि ब
- (2) फक्त अ आणि क
- (3) फक्त अ आणि ड
- (4) फक्त ब आणि ड

Under the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005, when the magistrate may conduct the proceedings in camera ?

- a. if the magistrate considers that the circumstances of the case so warrant.
- b. if either party to the proceeding is celebrity.
- c. if either party to the proceeding so desires.
- d. if it is a sweet will of the magistrate.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

- (1) only a and b
- (2) only a and c
- (3) only a and d
- (4) only b and d

61. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, १९४९ मधील कलम १० नुसार, अधिकाऱ्यास दिलेले अधिकार तो आपल्या हाता खालील अधिकाऱ्या कडे प्रत्यायोजित करू शकतो का ?

- (1) असे करणे घटनात्मक तरतुदींच्या विरुद्ध आहे
- (2) होय
- (3) नाही
- (4) वरीलपैकी एकही नाही

Taking into consideration the provisions of Sec. 10 of the Maharashtra Prohibition Act, 1949 can a officer sub-delegate his power to his subordinate officer ?

- (1) It is against constitutional provisions
- (2) Yes
- (3) No
- (4) None of the above

62. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, १९४९ अंतर्गत राज्य सरकार परकीय राज्य प्रमुख व इतरांस विशेष परवाना देवू शकते का ?

- अ. भारतीय कायदे त्यांना लागू होत नाही
- ब. ते राज्य प्रमुख असल्याने त्यांना परवान्याची गरज नाही
- क. होय
- ड. नाही

वरीलपैकी कोणते विधान/ने बरोबर आहे/त ?

- (1) फक्त अ
- (2) फक्त अ आणि ब
- (3) फक्त क
- (4) फक्त ड

Can the State Government grant special permits to foreign sovereigns, etc. under Maharashtra Prohibition Act, 1949 ?

- a. Indian laws are not applicable to them
- b. Being sovereign, they don't need permit
- c. Yes
- d. No

Which of the above statement/s is/are correct ?

- (1) only a
- (2) only a and b
- (3) only c
- (4) only d

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

63. मी एक 'क्ष' व्यक्ती आहे.

मी मळीची निर्मिती करत नाही.

मात्र मला मळीचा वापर करावयाचा आहे.

यासाठी मी कोणती अनुज्ञप्ती घेणे आवश्यक आहे ?

(1) एम-I

(2) एम-II

(3) एम-III

(4) नमुना एम.-ए.

I am 'X' person.

I am not Producer of Molasses.

but I want to use molasses.

Which licence should I take ?

(1) M-I

(2) M-II

(3) M-III

(4) Form M-A

64. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, १९४९ मधील कलम २(१) नुसार प्राधिकारपत्र याचा अर्थ कलम _____ अन्वये धार्मिक विधीसाठी दारूचा उपयोग करण्याकरिता दिलेले प्राधिकारपत्र असा आहे.

(1) कलम ४३

(2) कलम ४४

(3) कलम ४५

(4) कलम ४६

Under Section 2(1) of the Maharashtra Prohibition Act, 1949 the Authorization means Authorisation granted for the use of liquor for sacramental purposes under Section _____.

(1) Section 43

(2) Section 44

(3) Section 45

(4) Section 46

65. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम १९४९ मधील _____ मध्ये काही बाबतीत अपराध करण्यात आला आहे असे गृहीत धरले जाते.

(1) कलम ९८

(2) कलम १०१

(3) कलम १०३

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Under _____ of the Maharashtra Prohibition Act, 1949 there is provision of presumption as to commission of offences in certain cases.

(1) Section 98

(2) Section 101

(3) Section 103

(4) None of the above

66. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, १९४९ च्या कलम ८१ नुसार या कायदांतर्गत येणाऱ्या गुन्ह्यासाठी अपप्रेरणा देण्यास कोणती शिक्षा आहे ?

- (1) मुख्य गुन्ह्याबद्दल असणारी शिक्षा अपप्रेरणा देणाऱ्यास दिली जाईल
- (2) मुख्य गुन्ह्याबद्दल असणाऱ्या शिक्षेच्या अर्धी शिक्षा अपप्रेरणा देणाऱ्यास दिली जाईल
- (3) अपप्रेरणा देण्यास कोणतीही शिक्षा नाही
- (4) वरीलपैकी एकही नाही

What is the punishment for abetment of offence under Sec. 81 of Maharashtra Prohibition Act, 1949 ?

- (1) Be punished with the same punishment as is provided for the principal offence
- (2) Be punished with half of the punishment provided for principal offence
- (3) No punishment for abetment
- (4) None of the above

67. पुढिलपैकी कोणता दिवस किन्नकोळ ताडी विक्री (टी.डी.-I) साठी 'कोरडा दिवस' म्हणून पाळला जातो ?

(1) १५ ऑगस्ट	(2) २६ जानेवारी
(3) २ आक्टोबर	(4) १ मे

Which of the following day is considered as 'Dry Day' for retail Toddy Shop (TD-I) ?

(1) 15 August	(2) 26 January
(3) 2 October	(4) 1 May

68. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम १९४९ मधील कलम २(४३) नुसार "मद्यसार" (स्पिरीट) म्हणजे

- (1) आत्मा
- (2) नारळ किंवा कोणत्याही प्रकारच्या ताडाच्या झाडापासून काढलेला न आंबलेला रस
- (3) मद्यार्क असलेली व गाळून तयार केलेली कोणतीही दारू
- (4) निरा

Under Maharashtra Prohibition Act, 1949 as per Sec. 2(43) "Spirit" means

- (1) Soul
- (2) Unfermented juice drawn from coconut or any kind of palm tree
- (3) Any liquor containing alcohol and obtained by distillation
- (4) Neera

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

69. महाराष्ट्र दारूबंदी कायद्याच्या कलम ११० च्या तरतूदीनुसार ताडी देणाऱ्या झाडाबद्दल द्यावयाचे शुल्क हे प्रथमतः खालीलपैकी कोणी द्यावे ?

- (1) झाडाच्या मालकाने
- (2) ती छेदण्याचे व त्या पासून ताडी काढण्याचे परवाना असणाऱ्या व्यक्तीने
- (3) दोघांकडून प्रमाणात
- (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Under Sec. 110 of the Maharashtra Prohibition Act, the duty on toddy producing trees shall be leviable primarily from

- (1) the owner of the trees
- (2) the person holding licence to tap them and to draw toddy there from
- (3) both in proportion
- (4) none of the above

70. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, १९४९ कलम २० अंतर्गत कोणतीही व्यक्ती कश्याचे उत्पादन, तयार करणे, जवळ बाळगणे, त्याची निर्यात करणे, त्याची आयात करणे, त्याचे परिवहन करणे, तो विकत घेणे, तो विकणे, त्याचे सेवन करणे किंवा तो वापरणे करणार नाही ?

- (1) भांगेचे
- (2) चरसाचे
- (3) दारूचे
- (4) ड्रगचे

Under Section 20 of Maharashtra Prohibition Act, 1949, no person shall produce, manufacture, possess, export, import, transport, buy, sell, consume or use

- (1) hemp
- (2) charas
- (3) alcohol
- (4) drug

71. विदेशी मद्य गोडावून अथवा एफ.एल.-I अनुज्ञप्ती जागेकरीता कमीत कमी किती क्षेत्रफळाची आवश्यकता आहे ?

- (1) ३०० चौ.मीटर
- (2) १०० चौ.मीटर किंवा एकावेळी ५००० विदेशी मद्याच्या पेट्या साठवणूक क्षमता असेल इतके
- (3) १५० चौ.मीटर किंवा एकावेळी १०००० विदेशी मद्याच्या पेट्या साठवणूक क्षमता असेल इतके
- (4) ५० चौ.मीटर

What is the minimum area requirement for foreign liquor warehouse premises or FL-I licence premises ?

- (1) 300 sq. metre
- (2) 100 sq. meter or storage capacity of 5000 cases of foreign liquor at a time
- (3) 150 sq. meter or storage capacity of 10000 cases of foreign liquor at a time
- (4) 50 sq. meter

72. खालील विधानांचा विचार करा :

- अ. नमुना सी एल III मधील अनुज्ञप्तीची मद्यविक्रीची वेळ सकाळी ८ : ०० ते रात्री १० : ०० पर्यंत आहे.
- ब. नमुना सी एल II मधील अनुज्ञप्तीच्या कामाचा कालावधी सकाळी १० : ०० ते सायंकाळी ६ : ०० पर्यंत आहे.

- (1) (अ) बरोबर; (ब) चूक (2) (अ) चूक; (ब) बरोबर
(3) (अ) आणि (ब) दोन्ही बरोबर (4) (अ) आणि (ब) दोन्ही चूक

Consider the following statements :

- a. Hours of sale of licence in Form CL III are from 8 : 00 a.m. to 10 : 00 p.m.
b. Working hours of licence in Form CL II are from 10 : 00 a.m. to 6 : 00 p.m.

- (1) (a) is correct; (b) is wrong (2) (a) is wrong; (b) is correct
(3) Both (a) and (b) are correct (4) Both (a) and (b) are wrong

73. एम.एफ.-II ही अनुज्ञप्ती मोहफुले विक्रीसाठी प्रदान केली जाते. सदर अनुज्ञप्ती उघडण्याची व बंद होण्याची वेळ अनुक्रमे _____ व _____ आहे.

- (1) सकाळी १०.०० ते रात्री १०.०० (2) सकाळी ०७.०० ते रात्री १०.००
(3) सकाळी ०६.०० ते सायंकाळी ०६.०० (4) सकाळी ०६.०० ते रात्री ९.३०

M.F.-II is the licence for the sale of mhowra flowers, the authorised opening and closing time for that licence is _____ and _____ respectively.

- (1) 10 a.m. to 10 p.m. (2) 07 a.m. to 10 p.m.
(3) 06 a.m. to 06 p.m. (4) 06 a.m. to 9.30 p.m.

74. अनुज्ञप्ती धारकाच्या मृत्युपश्चात अनुज्ञप्ती अनुज्ञप्तीधारकाच्या कायदेशीर वारसांकडे हस्तांतरित करण्यासाठी _____ इतके शुल्क आकारले जाते.

- (1) अनुज्ञप्ती शुल्काच्या ५०% (2) अनुज्ञप्ती शुल्काच्या २५%
(3) कोणतेही शुल्क नाही (4) एक हजार रुपये

_____ fees shall be chargeable after death of licensee in case of transfer of licence in the name of his legal heir.

- (1) Fifty percent of licence fee (2) Twenty five percent of licence fee
(3) No fees (4) One thousand rupees

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

75. जर भारतीय बनावटीच्या विदेशी मद्याच्या ७५० मिलीच्या बाटलीचे घोषित निर्मिती मूल्य ₹ १५० आहे, तर विक्रीकरा सह कमाल किरकोळ किंमत ₹ _____ पेक्षा अधिक असू नये.

- (1) १०५०.०० (2) १५००.००
(3) १०५५.०० (4) १५०५.००

If manufacturing cost of 750 ml Indian Made Foreign Liquor bottle is declared as ₹ 150, then maximum retail price including sales tax shall not exceed ₹ _____

- (1) 1050.00 (2) 1500.00
(3) 1055.00 (4) 1505.00

76. महाराष्ट्र दारूबंदी कायद्यातील कलम १४२ अंतर्गत जर सार्वजनिक शांततेस धोका असेल अथवा दंगल किंवा बेकायदेशीर जमाव होण्याची शक्यता असते अशा वेळी ज्या ठिकाणी मादक द्रव्ये किंवा भांग विकली जाते त्या जागा बंद करण्याचा अधिकार यांना आहे.

- i. जिल्हाधिकारी
ii. कोणतेही कार्यकारी दंडाधिकारी
iii. कोणतेही पोलीस अधिकारी
iv. आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क
- (1) फक्त (i) बरोबर
(2) फक्त (i) आणि (iv) बरोबर
(3) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर
(4) सर्व (i), (ii), (iii), (iv) बरोबर

Under the Section 142 of Maharashtra Prohibition Act the power to close places where intoxicant or hemp is sold, if there is threat to public peace or if a riot or unlawful assembly is imminent, is conferred on

- i. Collector
ii. Any Executive Magistrate
iii. Any Police Officer
iv. Commissioner, State Excise
- (1) Only (i) is correct
(2) Only (i) and (iv) is correct
(3) (i), (ii) and (iii) are correct
(4) All (i), (ii), (iii), (iv) are correct

77. जोड्या जुळवा.

आसवणीतील घटक

नळमार्गाचा रंग

अ. मळी	i. लाल
ब. मद्यार्क	ii. पांढरा
क. पाणी	iii. काळा
ड. वाफ	iv. हिरवा

	अ	ब	क	ड
(1)	i	iv	iii	ii
(2)	iv	i	iii	ii
(3)	i	iv	ii	iii
(4)	iv	i	ii	iii

Match the pairs.

Item in distillery

Pipe-line colour

a. Molasses	i. Red
b. Spirit	ii. White
c. Water	iii. Black
d. Steam	iv. Green

	a	b	c	d
(1)	i	iv	iii	ii
(2)	iv	i	iii	ii
(3)	i	iv	ii	iii
(4)	iv	i	ii	iii

78. सद्व्यस्थितीत उत्पादन शुल्क विभागातर्फे दिली जाणारी फक्त _____ ही अनुज्ञप्ती निविदा वा लिलाव पद्धतीने वितरीत केली जाते.

- (1) एम.एफ.-II, मोहफुलांच्या विक्रीची अनुज्ञप्ती
- (2) एन-III, निरेच्या किरकोळ विक्रीची अनुज्ञप्ती
- (3) टी.डी.-I, ताडीच्या किरकोळ विक्रीसाठीची अनुज्ञप्ती
- (4) एस.एम.पी.-I, मद्यसारयुक्त औषधीय सिद्धपदार्थ विक्री अनुज्ञप्ती

Right now, _____ is the only licence given by tender or auction method by State Excise Department.

- (1) MF-II, Sale of Mhowra flower licence
- (2) N-III, Retail sale of Neera licence
- (3) TD-I, Retail sale of Toddy licence
- (4) SMP-I, Sale of spirituous medicinal preparations licence

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

79. सध्या अस्तित्वात असलेल्या धोरणानुसार पुढीलपैकी कोण CL/FL/TOD-III अनुज्ञप्ती मिळवण्यासाठी अर्ज करू शकतात ?

- (1) एफ.एल.-I अनुज्ञप्ती धारण करणारी व्यक्ती
- (2) एफ.एल.-II अनुज्ञप्ती धारण करणारी व्यक्ती
- (3) एफ.एल.-III अनुज्ञप्ती धारण करणारी व्यक्ती
- (4) सी.एल.-II अनुज्ञप्ती धारण करणारी व्यक्ती

Who among the following is eligible to apply for CL/FL/TOD-III licence as per present policy ?

- (1) a person holding licence FL-I
- (2) a person holding licence FL-II
- (3) a person holding licence FL-III
- (4) a person holding licence CL-II

80. पुढील विधानांचा विचार करा :

विधान (I) : कोणतीही व्यक्तीला मादक द्रव्यासंबंधी जाहिरात कोणत्याही वृत्तपत्र पुस्तिकेत, वर्तमानपत्रात छापता येणार नाही.

विधान (II) : राज्याबाहेर प्रकाशित झालेल्या वर्तमानपत्रात मादक द्रव्याबाबत जाहिरात असल्यास त्याला ही मनाई लागू होणार नाही.

- (1) विधान (I) बरोबर, (II) चूक
- (2) विधान (II) बरोबर, (I) चूक
- (3) दोन्ही विधाने बरोबर
- (4) दोन्ही विधाने चूक

Consider the following statements :

Statement (I) : No person shall print an advertisement relating to intoxicant in any newspaper, news-sheet book.

Statement (II) : Prohibition of publication of advertisement is not applicable for advertisement relating to intoxicant in any newspaper published outside the State.

- (1) Statement (I) correct, (II) incorrect
- (2) Statement (II) correct, (I) incorrect
- (3) Both Statements are correct
- (4) Both Statements are incorrect

81. अफू ओढण्यासाठी एकत्रित झालेल्या जमावातील एखाद्या व्यक्तीला सिद्धापराध ठरविले असता _____ पर्यंतची कैद किंवा _____ पर्यंतचा दंड किंवा दोन्ही शिक्षा होवू शकतात.

- (1) सहा महीने, पाच हजार रुपये (2) तीन महीने, ३०० रुपये
(3) सहा महीने, १००० रुपये (4) तीन महीने, ५०० रुपये

A member of opium smoking assembly shall on conviction be punished with imprisonment may extend to _____ or with fine which may extend to _____ Rs. or both.

- (1) Six months, Rs. 5,000 (2) Three months, Rs. 300
(3) Six months, Rs. 1,000 (4) Three months, Rs. 500

82. गुंणीकारक औषधी द्रव्ये आणि मनोव्यापारावर परिणाम करणाऱ्या पदार्थांचे उत्पादन आणि निर्मिती यावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी नियम करण्याचे अधिकार खालीलपैकी कोणाला आहेत ?

- (1) राज्य शासन
(2) केंद्र शासन
(3) केंद्र शासन व राज्य शासन या दोघांनाही
(4) भारताचे सर्वोच्च न्यायालय

The power to make rules and regulations to control the production and manufacture of Narcotic Drugs and Psychotropic substances are with which of the following authorities ?

- (1) State Government
(2) Central Government
(3) Both Central and State Governments
(4) Supreme Court of India

83. अफूच्या बोंडांचे (पॉपी स्ट्रॉ) आंतरराज्य आयातीसाठी खालीलपैकी कोणत्या नमुन्यातील परवान्याचा वापर केला जातो ?

- (1) नमुना पॉपी - 3 (2) नमुना पॉपी - 1
(3) नमुना पॉपी - 2 (4) नमुना पॉपी - 4

Pass for interstate import of Poppy straws is prescribed in which of following Forms ?

- (1) Form Poppy - 3 (2) Form Poppy - 1
(3) Form Poppy - 2 (4) Form Poppy - 4

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

84. गुंजीकारक औषधी द्रव्ये आणि मनोव्यापारावर परिणाम करणारे पदार्थ अधिनियम, १९८५ हा कायदा खालीलपैकी कोणत्या तारखेपासून भारत सरकारने लागू केला ?

- (1) १६ ऑक्टोबर १९८५ (2) १६ जानेवारी १९८५
(3) १४ नोव्हेंबर १९८५ (4) २६ जानेवारी १९८६

Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985 has been implemented by Government of India with effect from which of the following date ?

- (1) 16th October 1985 (2) 16th January 1985
(3) 14th November 1985 (4) 26th January 1986

85. गुंजीकारक औषधी द्रव्ये व मनोव्यापारावर परिणाम करणारे पदार्थ नियम १९८५ नुसार खालीलपैकी कोणत्या कालावधीला अफू चे 'पीक वर्ष' संबोधले जाईल ?

- (1) १ जानेवारी ते ३१ डिसेंबर (2) १ एप्रिल ते ३१ मार्च
(3) १ सप्टेंबर ते ३१ ऑगस्ट (4) १ ऑक्टोबर ते ३० सप्टेंबर

According to Narcotic Drug and Psychotropic Substances Rules, 1985, which of the following period is called 'Crop Year' for opium ?

- (1) 1 January to 31 December (2) 1 April to 31 March
(3) 1 September to 31 August (4) 1 October to 30 September

86. पॉपी स्ट्रॉ (अफूची बोंडे) बाळगणे व विक्रीसाठी कोणती अनुज्ञप्ती प्रदान करण्यात येते ?

- (1) पॉपी - २ (2) पॉपी - ३
(3) पॉपी - २अ (4) पॉपी - ४

Which licence is given for the possession and sale of Poppy straws ?

- (1) Poppy - 2 (2) Poppy - 3
(3) Poppy - 2A (4) Poppy - 4

87. _____ किंवा अधिक व्यक्तींच्या जमावास अफू ओढणाऱ्या व्यक्तींचा जमाव म्हणतात.

- (1) २ (2) ४ (3) ५ (4) १०

An assembly of _____ or more persons is designated as opium smoking assembly.

- (1) 2 (2) 4 (3) 5 (4) 10

88. "गुंजीकारक औषधी द्रव्य" याची व्याख्या गुंजीकारक औषधी द्रव्ये आणि मनोव्यापारावर परिणाम करणारे पदार्थ अधिनियम १९८५ च्या कोणत्या कलमामध्ये विहित केलेली आहे ?

- (1) कलम २ (१४) (2) कलम २ (१६)
(3) कलम २ (१८) (4) कलम २ (२३)

Under which Section of Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985, the word "Narcotic Drug" is defined ?

- (1) Section 2 (xiv) (2) Section 2 (xvi)
(3) Section 2 (xviii) (4) Section 2 (xxiii)

89. कोणतीही व्यक्ती अनुज्ञप्ती, परवाना, पास शिवाय जास्तीत जास्त _____ ग्रॅम इतके पोपी स्ट्रॉ एकावेळी जवळ बाळगू शकते.

- (1) ५५० ग्रॅम (2) ४५० ग्रॅम
(3) ३५० ग्रॅम (4) २५० ग्रॅम

Any person may, without a licence, permit or pass possess Poppy straws, up to _____ gms at one time.

- (1) 550 gm (2) 450 gm
(3) 350 gm (4) 250 gm

90. कोणत्याही व्यक्तीला नोटीफाइड औषधे जवळ बाळगण्यासाठी खालीलपैकी कोणता परवाना धारण करणे अत्यावश्यक आहे ?

- (1) नमुना एन.डी.पी. (2) नमुना एन.डी.आर.एल.
(3) नमुना एन.डी.टी. (4) नमुना एन.डी.ए.

Which of the following permit is must for any person desiring to possess notified drug ?

- (1) Form N.D.P. (2) Form N.D.R.L.
(3) Form N.D.T. (4) Form N.D.A.

91. महाराष्ट्र औषधी द्रव्य (नियंत्रण) नियम १९६३ नुसार एन. डी. डब्ल्यू. एल. म्हणजे

- (1) किरकोळ विक्री अनुज्ञप्ती (2) हिशेब नोंदवही
(3) ठोक विक्री अनुज्ञप्ती (4) औषधी द्रव्ये निर्मिती अनुज्ञप्ती

As per Maharashtra Drugs (Control) Rules, 1963 N.D.W.L means

- (1) Retailer's Licence (2) Account Register
(3) Wholesaler's Licence (4) Manufacturing of Drugs Licence

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

92. महाराष्ट्र औषधी द्रव्य (नियंत्रण) नियम १९६३ च्या नियम - ७ अन्वये मंजूर करण्यात येणाऱ्या किरकोळ विक्री अनुज्ञप्तीचे मुंबई वगळून इतर ठिकाणी किती शुल्क आहे ?

- (1) रु. ३० (2) रु. २० (3) रु. १० (4) रु. ४०

What is the licence fee for retailers licence granted under Rule - 7 of Maharashtra Drugs (Control) Rules, 1963 for the area other than Mumbai ?

- (1) Rs. 30 (2) Rs. 20 (3) Rs. 10 (4) Rs. 40

93. मुंबई औषधी द्रव्ये (नियंत्रण) कायदा १९५९ च्या कलम ३२ मधील तरतूदीनुसार जिल्हाधिकारी किंवा आयुक्त यांच्या व्यतिरिक्त अन्य अधिकाऱ्याने पारित केलेल्या आदेशाविरुद्ध जिल्हाधिकारी यांच्याकडे किती दिवसांच्या आत अपील दाखल करणे आवश्यक आहे ?

- (1) ३० दिवस (2) ६० दिवस (3) ९० दिवस (4) १२० दिवस

As per Section 32 of the Bombay Drugs (Control) Act, 1959 any order passed by officer other than Collector or Commissioner shall be appealable to the collector, within how many days from the date of order ?

- (1) 30 days (2) 60 days (3) 90 days (4) 120 days

94. मुंबई औषधी द्रव्ये (नियंत्रण) कायदा १९५९ च्या कलम ३२ नुसार जिल्हाधिकारी यांनी पारित केलेल्या आदेशाविरुद्ध खालीलपैकी कोणाकडे अपील दाखल करता येईल ?

- (1) उच्च न्यायालय (2) जिल्हा न्यायालय
(3) आयुक्त (4) राज्य शासन

As per Section 32 of the Bombay Drugs (Control) Act, 1959 any order passed by Collector is appealable to which authority ?

- (1) High Court (2) District Court
(3) Commissioner (4) State Government

95. महाराष्ट्र औषधी द्रव्ये (नियंत्रण) अनुज्ञप्त्या मंजूरी आदेश १९६३ च्या तरतूदीनुसार सूचीबद्ध औषधी द्रव्यांच्या किरकोळ विक्रीची अनुज्ञप्ती जिल्हाधिकारी त्यांच्या जिल्ह्यातील लोकसंख्येच्या प्रति _____ लोकसंख्ये मागे एक अनुज्ञप्ती मंजूर करू शकतील.

- (1) १०,००० (2) १,००,००० (3) २,००,००० (4) २०,०००

As per the provisions of Maharashtra Drugs (Control) Licensing order, 1963, Collector can grant one retailer licence for notified drugs in his district for every _____ population.

- (1) 10,000 (2) 1,00,000 (3) 2,00,000 (4) 20,000

96. मुंबई औषधी द्रव्ये (नियंत्रण) कायदा, १९५९ च्या कलम २१ मध्ये एखादा गुन्हा दुसऱ्यांदा केल्यास कोणत्या शास्तीची तरतूद विहित केलेली आहे ?

- (1) एक वर्षापर्यंत कैद आणि रु. १,००० पर्यंत द्रव्यदंड
- (2) एक वर्षापर्यंत कैद आणि रु. २,००० पर्यंत द्रव्यदंड
- (3) दोन वर्षापर्यंत कैद आणि रु. २,००० पर्यंत द्रव्यदंड
- (4) तीन वर्षापर्यंत कैद आणि रु. ३,००० पर्यंत द्रव्यदंड

What punishment under Section 21 of the Bombay Drugs (Control) Act, 1959 is provided for any offence committed for second time ?

- (1) upto 1 year imprisonment and fine upto Rs. 1,000
- (2) upto 1 year imprisonment and fine upto Rs. 2,000
- (3) upto 2 years imprisonment and fine upto Rs. 2,000
- (4) upto 3 years imprisonment and fine upto Rs. 3,000

97. मुंबई औषधी द्रव्ये (नियंत्रण) कायदा, १९५९ च्या कलम ३५ मधील तरतुदीनुसार त्या कायद्यान्वये प्राधिकृत असलेल्या निरीक्षक किंवा अन्य व्यक्ती त्रासदायक रीतीने एखाद्या ठिकाणी प्रवेश करील किंवा झडती घेईल किंवा एखादी वस्तु/ पदार्थ जप्त करील तर ती व्यक्ती कोणत्या शिक्षेस पात्र असेल ?

- (1) एक महिना कैद
- (2) रु. ५०० पर्यंत द्रव्यदंड
- (3) एक वर्ष कैद
- (4) एक वर्ष कैद व रु. ५०० दंड

As per the Section 35 of the Bombay Drugs (Control) Act, 1959, what punishment is provided to any inspector or person authorised for vexatious entry, search or seizure ?

- (1) one month imprisonment
- (2) fine upto Rs. 500
- (3) one year imprisonment
- (4) one year imprisonment and fine of Rs. 500

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

98. महाराष्ट्र औषधी द्रव्ये (नियंत्रण) जप्त मुद्देमाल (विल्हेवाट) नियमावली, १९६२ नुसार जप्त मुद्देमालाची विल्हेवाट लावण्याचे अधिकार कोणाला प्रदान आहेत ?

(1) राज्य शासन	(2) न्यायालय
(3) जिल्हाधिकारी	(4) आयुक्त

Who is the authority to dispose off the confiscated articles under the Maharashtra Drugs (Control) Confiscated Articles (Disposal) Rules, 1962 ?

(1) State Government	(2) Court
(3) Collector	(4) Commissioner

99. मुंबई अफू ओढण्याचा कायदा, १९३६ मधील कलम _____ अंतर्गत अपराध अजामीनपात्र आहेत.

(1) ८	(2) ९	(3) १०	(4) ११

Offences under Section _____ of the Bombay Opium Smoking Act, 1936 are non-bailable.

(1) 8	(2) 9	(3) 10	(4) 11

100. महाराष्ट्र औषधी द्रव्य (नियंत्रण) नियम १९६३ अंतर्गत नमुना एन.डी.डब्ल्यू.एल. अनुज्ञप्ती मंजूरी प्राधिकारी कोण आहेत ?

- (1) राज्य उत्पादन शुल्क आयुक्त
- (2) जिल्हाधिकारी
- (3) अन्न व औषधी द्रव्य प्रशासनाचे आयुक्त
- (4) राज्य शासन

Who is the licence granting authority in Form N.D.W.L. under The Maharashtra Drugs (Control) Rules, 1963 ?

- (1) Commissioner of State Excise
- (2) Collector
- (3) Commissioner of Food and Drug's Administration
- (4) State Government

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे.....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

- (1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. (1) (2) ● (4)

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्न-क्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK